

Til nr. 4.

§ 72 a, stk. 1.

Bestemmelsen angiver, at forældrene har ret til at få tilbud om en plads i det dagtilbud, de ønsker. Det betyder, at kommunalbestyrelsen ved tildelingen af ydelsen til familien skal anvise den daginstitution eller dagplejer, forældrene ønsker barnet passet hos.

Det friere valg gælder inden for de typer dagtilbud, kommunalbestyrelsen kan træffe bestemmelse om efter § 72. Forældrene kan således fx ikke frit vælge en vuggestueplads, hvis de får tildelt en plads i den kommunale dagpleje. Valgfriheden gælder for tilbud, der udgiftsmæssigt kan sammenlignes med den tildelte ydelse. Friere valg inden for den formidlede dagpleje reguleres af den foreslåede § 64, stk. 1, sidste punktum.

Hvis der ikke er plads det ønskede sted, når anvisningen sker (d.v.s. når forældrene står øverst på ventelisten eller – hvis der ikke er nogen venteliste – når der anvises plads ved tilflytning eller efter endt barselsorlov), kan forældrene frit vælge at tage imod et andet tilbud eller at vente, til der bliver plads det ønskede sted. Det betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan beslutte, at forældrene fx mister deres anciennitet på ventelisten eller slettes af ventelisten, hvis de ikke tager imod det anviste tilbud. Forældrene får således ret til at stå på en »ønskeliste« eller »overførselsliste« til det valgte tilbud, indtil der er plads.

Efter forslaget kan forældrenes frie valg begrænses, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til særlige behov hos barnet. Det kan fx komme på tale i situationer, hvor der skal en særlig bekostelig indretning til, for at dagplejehjemmet eller daginstitutionen kan modtage børn med handicap, og hvor andre dagtilbud allerede er indrettede til at kunne imødekomme behovet. I disse tilfælde taler behovet for en udgiftsstyring for, at forældrenes frie valg begrænses noget.

Det frie valg kan endvidere indskrænkes noget for familier, hvor der er henstilling eller pålæg efter bilstandslovens § 33 om, at barnet skal i dagtilbud. I disse tilfælde er det kommunalbestyrelsens ansvar at sørge for, at barnet kommer i et dagtilbud, der er velegnet til at kunne imødekomme behovet for støtte til barnet og dets familie.

Til § 72 a, stk. 2.

Hvis forældrene ønsker en plads i en anden kommune end opholdskommunen og den anden kommune accepterer dette, forpligtes opholdskommunen til at yde tilskud hertil. Opholdskommunen kan således ikke afslå at yde tilskud til en plads i en anden kommune, selvom der er ledig kapacitet i opholdskommunen, ligesom opholdskommunen ikke efterfølgende kan trække et tilskud tilbage, fordi den ønsker at udnytte kapaciteten i egen kommune.

Det friere valg bliver således en realitet, når følgende 2 betingelser er opfyldt: barnet skal i opholdskommunen være berettiget til en plads (stå for tur) og servicekommunen skal træffe beslutning om at stille plads til rådighed for andre borgere end kommunens egne.

Hvis forældrene ved flytning har en plads i fraflytningskommunen, skal tilflytningskommunen først yde tilskud til pladsen fra det tidspunkt, hvor barnet efter sin indplacering på en evt. venteliste opnår ret til en plads. Tilflytningskommunen kan stadig frivilligt betale til pladsen i fraflytningskommunen, indtil forpligtelsen indtræder.

Efter forslaget ikrafttrædelsesbestemmelse kan kommunerne ikke trække refusionstilsagn tilbage for børn, der ved lovens ikrafttræden er optaget i dagtilbud i andre kommuner end opholdskommunen, men forslaget forældrebetalingsregler og regler om kommunale tilskud ved optagelse i en anden kommune end opholdskommunen får først virkning for beslutninger om optagelse i dagtilbud, der træffes efter lovens ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke ved kommunernes forpligtelse til at yde tilskud til ordninger efter § 70 a.

Efter forslaget skal opholdskommunens tilskud til servicekommunen udgøre den *samme andel* af driftsudgifterne i opholdskommunens egne dagtilbud af den type, forældrene har ønsket og kommunen har anvist plads i. Tilskuddet skal dog ikke overstige *det beløb*, opholdskommunen i gennemsnit anvender i denne type af dagtilbud. Hermed sikres det, at forældre og opholdskommune deler en mindreudgift, hvis det valgte dagtilbud er billigere end opholdskommunens tilbud, og at forældrene - og ikke opholdskommunen - betaler en merudgift, hvis det valgte tilbud er dyrere end opholdskommunens tilbud. Driftsudgiften defineres som det beregningsgrundlag, der anvendes ved opgørelse af forældrebetalingen, jf. § 4 i Socialministeriets bekendtgørelse om betaling for ophold i dagtilbud for børn, nr. 759 af 21. november 1991. De øvrige udgifter holdes efter forslaget uden for afregningen kommunerne imellem.

Til nr. 5.

Efter forslaget kan forældrenes valg af dagtilbud i en anden kommune end opholdskommunen betyde, at forældrebetalingen overstiger de 30 pct. af driftsudgifterne, som er den øvre grænse for forældrebetalingen, jf. bilstandslovens § 73, stk. 1. Hvis det valgte dagtilbud i en anden kommune er dyrere end opholdskommunens egne dagtilbud inden for samme type, er opholdskommunen ikke forpligtet til at yde mere i tilskud, end det beløb, den yder til egne tilbud. Den højere driftsudgift betales derfor af forældrene.